

На основу члана 231. став 1. алинеја 17. и члана 278. Статута Факултета, Наставно-научно веће Филозофског факултета у Београду је на својој VII редовној седници, одржаној дана 26.09.2013. године, донело следећу

О Д Л У К У

Прихвата се Извештај комисије са оценом докторске дисертације: ПРОЦЕНА РЕЛЕВАНТНОСТИ ОБРАЗОВНИХ ПРОГРАМА ЗА РОДИТЕЉСТВО, кандидата мр Зорице Милошевић и одобрава усмена одбрана.

Универзитет је дао сагласност на предлог теме 16.04.2013. године.

Кандидат мр Зорица Милошевић објавила је рад: Примена системског приступа (у) проучавању породичног функционисања у наукама о васпитању, Андрагошке студије, Београд 2009, бр 1, стр. 87-100.

Ова се одлука упућује Стручном већу Универзитета на сагласност.

Доставити:

1x Универзитету у Београду
 1x Комисији
 1x Стручном сараднику за докторске дисертације
 1x Шефу Одсека за правне послове
 1x Архиви

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА

Проф. др Милош Арсенијевић

Факултет <u>Филозофски</u>	УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
04/1-2 бр.6/2370	Веће научних области
(број захтева)	друштвено-хуманистичких наука
27.09.2013.	(Назив већа научних области коме се захтев упућује)
(датум)	

ЗАХТЕВ

за давање сагласности на реферат о урађеној докторској дисертацији

Молимо да, сходно члану 46. ст. 5. тач. 3. Статута Универзитета у Београду («Гласник Универзитета», бр. 131/06), дате сагласност на реферат о урађеној докторској дисертацији кандидата

Зорице (Бранко) Милошевић

(име, име једног од родитеља и презиме)

КАН
ДИД
АТ

Зорица (Бранко) Милошевић

(име, име једног од родитеља и презиме)

пријавио је докторску дисертацију под

насловом:

Процена релевантности образовних програма за родитељство

06-17372/26-

Универзитет је дана 13.03.2012. својим актом под бр 12 дао сагласност на предлог теме докторске дисертације која је гласила:

Процена релевантности образовних програма за родитељство

Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације кандидата

Зорице (Бранко) Милошевић

(име, име једног од родитеља и презиме)

образована је на седници одржаној 27.06.2013. одлуком факултета под бр 851/1-XV/3 у саставу:

Име и презиме члана комисије	звање	научна област	установа у којој је запослен
1. др Снежана Медић	редовни проф.	андрагогија	Филозофски ф.
2. др Катарина Поповић	доцент	исто	Филозофски ф.
3. др Биљана Бодршки	доцент	исто	Филозофски ф.
Спариосу			
4. др Светлана Костовић	редовни проф.	исто	Филозофски у Н.Саду

Наставно-научно веће факултета прихватило је извештај Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације на седници одржаној 26.09.2013. дана

Прилог: 1. Извештај комисије са предлогом 2. Акт Наставно-научног већа факултета о усвајању извештаја 3. Примедбе дате у току стављања извештаја на увид јавности, уколико је таквих примедби било.	ДЕКАН ФАКУЛТЕТА Проф. др Милош Арсенијевић
---	---

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Наставно-научно веће Филозофског факултета у Београду, на седници одржаној 27. јуна 2013. године, изабрало нас је у Комисију за оцену и одбрану докторске дисертације коју је под називом **ПРОЦЕНА РЕЛЕВАНТНОСТИ ОБРАЗОВНИХ ПРОГРАМА ЗА РОДИТЕЉСТВО** поднела мр **Зорица Б. Милошевић**, асистент за Социјалну андрагогију, на Одељењу за педагогију и андрагогију Филозофског факултета у Београду. Након проучавања поднете дисертације, подносимо Наставно-научном већу следећи

РЕФЕРАТ О ЗАВРШЕНОЈ ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

1. Основни подаци о кандидату и дисертацији

Зорица Б. Милошевић је рођена 1972. године у Горњем Милановцу, где је стекла основно и гимназијско образовање. Студије андрагогије на Одељењу за педагогију и андрагогију Филозофског факултета у Београду завршила је 1999. године. У јуну 2000. године примљена је за асистента-приправника на Одељењу за педагогију и андрагогију, на предмету социјална андрагогија. Магистарски рад под насловом *Образовне потребе родитеља у кризним животним ситуацијама* одбранила је јула 2009. године пред комисијом: проф. др Снежана Медић, ментор, доцент др Катарина Поповић и проф. др Светлана Костовић. Тиме је стекла звање магистар андрагогије. За асистента на Одељењу за педагогију и андрагогију је изабрана фебруара 2010. године.

Докторска дисертација мр Зорице Б. Милошевић **ПРОЦЕНА РЕЛЕВАНТНОСТИ ОБРАЗОВНИХ ПРОГРАМА ЗА РОДИТЕЉСТВО** има 250 страница. Од тога је 217 страница основног текста, 14 страна списка коришћене литературе, 19 страна прилога (у којима су и инструменти коришћени у емпиријском делу истраживања).

2. Предмет и циљ дисертације

Предмет ове дисертације јесте процена релевантности образовног програма за родитељство. Из овако одређеног предмета истраживања, проистиче проблем истраживања, формулисан кроз питање: да ли креиран образовни програм задовољава потребе родитеља деце адолесцентног узраста за образовањем. Мултимодални приступ креирању образовних програма за родитељство, чија се могућност примене истражује у овој дисертацији, подразумева да је учешће у креирању образовних програма омогућено: стручњацима - креаторима, родитељима - корисницима и деци – крајњим корисницима програма. Посебан научни значај овог истраживања је у његовој новини – истраживању улоге и стручњака и родитеља и деце у процесу креирања образовног програма за родитељство. Друштвени значај истраживања је у могућности примене мултимодалног приступа у конципирању и креирању образовних програма за родитељство.

Циљ овог теоријско-емпиријског истраживања је научна дескрипција и идентификовање разлика у процени релевантности креираног образовног програма за родитељство од стране стручњака, родитеља и деце. На тај начин, кандидат истражује могућност примене мултимодалног приступа у креирању образовних програма за родитељство. Конкретно, истраживањем је требало утврдити: 1) разлике у процени релевантности креираног образовног програма за родитељство у целини између деце, родитеља и стручњака; 2) разлике у процени релевантности три области креираног образовног програма за родитељство између деце, родитеља и стручњака; 3) разлике у процени релевантности посебних садржаја креираног образовног програма за родитељство између деце, родитеља и стручњака. При томе, индикатори развојних карактеристика деце-адолесцената и развојних задатака породице у фази адолесцентног узраста деце који се манифестују: (1) на индивидуалном плану развоја адолесцента, (2) на плану промене функционисања адолесцента у породичном контексту и (3) на плану социјалног понашања адолесцента у окружењу, представљају садржај креираног образовног програма за родитељство.

Судећи по примењеном методолошком моделу истраживања, одабраном предмету и циљу истраживања, може се констатовати да је реч о оригиналној идеји и важном научно-истраживачком подухвату. Ова студија представља допринос развоју андрагошке науке, посебно социјалне андрагогије и породичне андрагогије. Сазнања до којих се дошло у овој дисертацији омогућују боље разумевање сложене проблематике креирања образовних програма за родитељство. Истраживачки резултати добијени емпиријским путем, представљају релевантну основу за даље креирање образовних програма за родитељство.

3. Основне хипотезе од којих се полазило у истраживању

У истраживању се пошло од претпоставке да ће креиран образовни програм за родитељство бити процењен као релевантан за родитеље чија су деца

асолесценти, али да ће постојати разлике у процени релевантности креираног образовног програма за родитељство између деце, родитеља и стручњака. Добијени резултати, њихова квантитативна и квалитативна анализа, као и зналачка интерпретација, показују да је хипотеза потврђена. Наиме, креиран образовни програм процењен је као релевантан за родитеље чија су деца адолесцентног узраста, али постоје разлике у процени његове релевантности између деце, родитеља и стручњака.

Разлике су се испољиле у процени релевантности креираног образовног програма за родитељство у целини, односно стручњаци креиран образовни програм процењују релевантнијим него што то чине родитељи и деца, док деца исти програм процењују мање релевантним него што то чине стручњаци и родитељи. Разлике које су се испољиле у процени релевантности три области креираног образовног програма за родитељство између деце, родитеља и стручњака имају исти смер, односно - стручњаци три области образовног програма процењују релевантнијим него што то чине родитељи и деца, док их деца процењују мање релевантним него што то чине стручњаци и родитељи. Не треба занемарити ни резултат који говори о тенденцији да деца и родитељи као најзначајнију област креираног образовног програма процењују област индивидуалног развоја адолесцента, док се стручњаци опредељују за област његовог породичног функционисања. Разлике су се испољиле и у процени релевантности посебних садржаја креираног образовног програма за родитељство између деце, родитеља и стручњака. Резултати показују да су у проценама релевантности креираних садржаја образовног програма за родитељство деца и родитељи сличнији, него што су то стручњаци и родитељи или стручњаци и деца.

4. Кратак опис садржаја дисертације

Поред увода, списка коришћене литературе и прилога, дисертација садржи следећа четири дела: теоријски оквир истраживања, методолошки приступ истраживању, резултати истраживања са интерпретацијом, закључна разматрања.

Теоријски део рада чине три поглавља. У првом поглављу се расправља о родитељству. Оно се посматра кроз неколико различитих феноменолошких планова: као породична функција, породична пракса-делатност, као однос, и као индивидуални план развоја родитеља – родитељство као посебна димензија одрасле личности. Главна намера јесте да се укаже на могућу повезаност између разумевања родитељства и родитељске улоге, са једне стране, и процеса креирања образовних програма за родитељство, са друге стране. Друго поглавље посвећено је разумевању појма и карактеристика образовања за родитељство. Пажња је усмерена на одређење појма образовања за родитељство, развој праксе образовања за родитељство, и разумевање могућности образовања као интервентног средства у породични ситем. Треће поглавље односи се на питање креирања образовних програма за родитељство. Поред разматрања кључних питања у дефинисању циљева образовних програма за родитељство, у овом поглављу, кандидат нарочиту пажњу посвећује анализи теоријских приступа у креирању образовних програма за родитељство и

процени релевантности креираних садржаја образовних програма као једном од методолошких приступа у креирању образовних програма за родитељство. У овом делу рада дата је солидна теоријска основа за емпиријско истраживање.

У оквиру методолошког оквира истраживања описани су проблем и предмет истраживања, формулисан циљ и задаци истраживања, постављена хипотеза и операционализоване варијабле, образложени су поступци креирања инструмената примењених у истраживању, одређен узорак, приказана организација истраживања и методе статистичке обраде.

Трећи део посвећен је презентацији, анализи и интерпретацији резултата истраживања. Добијени резултати су разложно интерпретирани, са потребном мером опреза при закључивању.

У четвртном делу рада, кандидат представља закључна разматрања, као и практичне импликације реализованог истраживања.

5. Остварени резултати и научни допринос дисертације

Добијени резултати истраживања у основи потврђују претпоставку о могућности (или потреби) развоја мултимодалног приступа у креирању образовних програма за родитељство. Наиме, резултати овог истраживања показују да је креиран образовни програм процењен као релевантан за родитеље чија су деца адолесцентног узраста, али да постоје разлике у процени његове релевантности између деце, родитеља и стручњака и то на сва три нивоа процене: програма у целини, три области креираног програма, 33 посебних садржаја креираног образовног програма за родитељство. Добијени емпиријски материјал наводи кандидата на закључак да сви актери образовног процеса могу и треба да буду укључени у креирање образовних програма за родитељство. Како ово истраживање представља новину у методолошком погледу, то свакако наведени закључак може бити инспиративан за даља андрагошка истраживања.

У целини узето, резултати овог истраживања показали су да постоји оправданост развоја мултимодалног приступа креирању образовних програма за родитељство, према коме је учешће у креирању програма омогућено и стручњацима и родитељима и деци. Како је питање креирања образовних програма једно од суштинских питања андрагошке науке, а питање друштвене подршке родитељству једно од главних питања социјалне и породичне андрагогије, научни допринос ове дисертације је посебно значајан у наведним андрагошким дисциплинама.

6. Закључак

Претходна анализа омогућује да се закључи да докторска дисертација Зорице Б. Милошевић представља вредан допринос андрагошкој науци, а посебно социјалној андрагогији и породичној андрагогији. Задаци постављени у овом истраживању успешно су реализовани. На основу анализе обимне литературе о образовању и образовним програмима за родитељство, као и на

темељу резултата добро осмишљеног и коректно реализованог емпиријског истраживања, дошло се до сазнања који омогућују боље разумевање сложене проблематике креирања образовних програма за родитељство. Предмет истраживања је прецизно одређен, задаци јасно постављени, варијабле су добро операционализоване, у обради података примењене су адекватне статистичке технике. Дисертација представља добру синтезу теоријског разматрања и емпиријског истраживања. Резултати овог истраживања значајни су како за развој андрагошке теорије, тако и праксе образовања одраслих. Посебан научни значај истраживања је у његовој новини – истраживању улоге и стручњака и родитеља и деце у процесу креирања образовног програма за родитељство. Управо истраживање могућности примене мултимодалног приступа у конципирању и креирању образовних програма за родитељство представља и важан друштвени значај овог истраживања. Дисертација је урађена према одобреној пријави. У раду постоје и питања која захтевају потпунија објашњења, као и резултати који се могу и другачије образлагати, али то ће бити предмет расправе приликом усмене одбране, када ће чланови Комисије изнети своја запажања и сугестије и у вези са тим поставити одговарајућа питања.

На основу изложеног, Комисија једногласно оцењује да докторска дисертација мр **Зорице Б. Милошевић**, под насловом **ПРОЦЕНА РЕЛЕВАНТНОСТИ ОБРАЗОВНИХ ПРОГРАМА ЗА РОДИТЕЉСТВО**, испуњава услове који се постављају овој врсти радова и предлаже Наставно-научном већу Филозофског факултета у Београду да је прихвати и одобри усмену одбрану.

У Београду,
22. август 2013.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

Др Снежана Медић,
редовни професор Филозофског факултета у Београду

Др Катарина Поповић,
доцент Филозофског факултета у Београду

Др Биљана Бодрошки Спарису,
доцент Филозофског факултета у Београду

Др Светлана Костовић,
редовни професор Филозофског факултета у Новом Саду